

INFORME | PERQUE ÉS IMPORTANT EL REGLAMENT DEL RÈGIM SANCIONADOR DE LA LLEI 11/2014?

18 de setembre de 2020

Tot just fa sis anys, el Parlament de Catalunya donava un pas històric en la protecció dels drets del col·lectiu LGTBI: l'aprovació de la Llei 11/2014, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

Entre d'altres importants avenços, la llei preveu un règim d'infraccions i sancions per conductes discriminatòries vers el col·lectiu. És cert que moltes de les situacions de violència o discriminació per LGTBIfòbia poden ser constitutives de delictes, i més encara després de la reforma del Codi Penal de 2015, que va introduir nous tipus delictius relacionats amb l'odi i la discriminació. Però la via penal no pot ser sempre la resposta: segons el principi d'última ràtio del Dret penal, tenen prioritat les eines jurídiques menys lesives, com les que preveu el Dret administratiu, sempre que sigui possible.

I és aquí on prenen rellevància instruments com la Llei 11/2014: no totes les agressions que rep el col·lectiu són constitutives de delictes, i un dels propòsits de la Llei 11/2014 és precisament el de donar resposta a aquest buit

legal. La desprotecció que pateix el col·lectiu LGTBI en l'actualitat no només passa per ser víctima de delictes d'odi, sinó per moltes altres situacions discriminatòries que, d'acord amb la Llei 11/2014, les Administracions Públiques estan obligades a aturar. Aquest és, de fet, la virtualitat del règim d'infraccions i sancions que aquesta llei conté en el seu Capítol IV, obrint la via de sanció administrativa per aquelles situacions discriminatòries que no són penalment típiques.

Fa gairebé sis anys que la Generalitat de Catalunya té al seu abast aquesta potestat sancionadora davant la comissió de certs actes LGTBIfòbics. Sis anys en els que, per contra, aquesta possibilitat que ofereix la Llei 11/2014 ha estat infrutilitzada, de manera que les conductes discriminatòries que no constitueixen delictes, queden molt sovint en la impunitat. I és precisament aquesta sensació d'impunitat, derivada de la falta de polítiques públiques concretes de prevenció i protecció, el que contribueix a que les agressions discriminatòries vagin en augment.

Un dels principals obstacles a l'efectiva aplicació del règim sancionador de la Llei 11/2014, és la manca d'aprovació d'un Reglament específic que el desenvolupi. D'acord amb la Disposició Transitòria segona, mentre no s'aprovi un decret que reguli el procediment sancionador en matèria antidiscriminatòria, continua essent aplicable el procediment establert pel Decret 278/1993, de 9 de novembre. Però la realitat és que aquest decret no garanteix cap mesura específica de suport a les víctimes durant el procediment, no especifica la tramitació ni adopció de les mesures cautelars i provisionals en relació a la protecció del procediment i les víctimes que en siguin part, no es contemplen mesures de mediació i reparació, no es desenvolupa el tràmit de pràctica de la prova ni es preveu el mitjà de prova testifical, documental ni pericial, ni s'atenen les necessitats específiques de la víctima d'una infracció en l'àmbit dels

drets de les persones LGTBI, ni es reconeix el dret de les associacions de defensa dels drets LGTBI de ser part interessada en el procediment. Considerem especialment greu que la Generalitat es complagui amb l'aplicació d'un Decret del segle passat, que no està adaptat a les necessitats d'avui en dia. Tot això tenint en compte que s'ha superat en gairebé 5 anys el termini que la Generalitat tenia mandat, per la Llei 11/2014, per aprovar el Reglament Sancionador.

Les Administracions Públiques tenen el mandat de garantir les mesures de protecció especial i específica per les víctimes de LGTBIfòbia, durant la durada del procediment i després de la seva finalització, per a que trobin la reparació més adequada i puguin tornar al seu dia a dia sense majors conseqüències. I no només mesures de protecció, sinó més especialment, mesures de prevenció, tal i com obliga la Llei 11/2014, i que, actualment, les dades d'incidències LGTBIfòbiques registrades demostren que no s'estan duent a terme de la forma més efectiva.

És per això que, des de les entitats i organitzacions de defensa dels drets del col·lectiu LGTBI, considerem necessària la urgent aprovació del Reglament Sancionador específic de la Llei 11/2014. Davant el recent augment d'incidències de violència i discriminació LGTBIfòbica, creiem més necessari que mai dotar-nos de totes les eines legals possibles per fer front a aquesta xacra social. Acabar amb la impunitat és el primer pas per a garantir que les persones LGTBI gaudeixen d'una igualtat real i efectiva i dels mateixos drets que la resta de la ciutadania.

Serveis jurídics de l'Observatori Contra l'Homofòbia:

Coordinador de l'equip jurídic: Ton Mansilla

Coordinador de l'equip jurídic i Professor de Dret Penal de la Universitat de Barcelona: Guillermo Ramírez

Barcelona a 14 de setembre de 2020.